

At: Y Gwir Anrh. Mark
Drakeford AS

Prif Weinidog Cymru

Trwy e-bost yn unig

06 Gorffennaf 2020

Annwyl Brif Weinidog,

Plant a mesurau i lacio cyfyngiadau oherwydd Covid-19

Fel rhan o'ch dyletswydd gyfreithiol i ystyried hawliau plant o dan CCUHP wrth wneud penderfyniadau polisi, rwy'n eich annog i ystyried mynediad plant at hawliau, gan gynnwys iechyd meddwl a llesiant, gweithgaredd corfforol, chwarae, addysg a chymdeithasu gyda ffrindiau, wrth i chi wneud y penderfyniadau anodd ynghylch pa feysydd mae cyfyngiadau i'w llacio ynddynt yn y cyfnod adolygu nesaf. Rwy'n arbennig o ymwybodol, fel yr ydych chiithau mae'n siŵr, o'r cyfleoedd anghyfartal a fu gan blant i ymarfer yr hawliau hynny yn ystod y misoedd diwethaf, yn ôl a oes ganddynt ardd a manau gwyrdd i fynd iddynt, hyder rhieni, amser ac adnoddau materol i gefnogi addysg, a ffactorau teuluol, gan gynnwys sibliingiaid i chwarae gyda nhw neu fyw ar aelwydydd sydd o dan straen o sawl cyfeiriad.

Oherwydd yr wybodaeth sy'n dod i'r amlwg ynghylch risg is trosglwyddo COVID-19 gan blant, a'r wybodaeth ynghylch risgiau is yn yr awyr agored ac mewn tymheredd mwynach, byddwn i'n disgwyl ein bod, fel cenedl, mewn sefyllfa i gymryd camau clir ymlaen i alluogi plant i gymdeithasu a manteisio ar eu hawliau eraill. Rwyf wedi cael fy nghalonogi gan y camau a gymerwyd yn yr Alban yr wythnos ddiwethaf, er enghraifft, i ailagor manau chwarae a dileu'r cyfyngiadau ar gymdeithasu yn yr awyr agored ymhlith plant o dan 12 oed.

Er mai mater i'ch cynghorwyr gwyddonol a meddygol, yn hytrach nag i minnau fel Comisiynydd Plant, yw nodi pa lefelau o risg sy'n dderbyniol o ran cadw pellter cymdeithasol, hoffwn eich annog i ystyried yn fanwl a all y cyngor gwyddonol gefnogi penderfyniad i wneud y canlynol:

Dros gyfnod gwyliau'r haf

- Caniatáu i blant chwarae a chymdeithasu'n rhydd y tu allan – gyda chyfyngiadau ar faint grwpiau os bydd angen
- Agor manau chwarae awyr agored mewn parciau – eto gallai fod angen rheolau ynghylch niferoedd a chadw pellter cymdeithasol rhwng oedolion
- Ailafael mewn chwaraeon a sesiynau chwarae awyr agored.

Tŷ Ystumllwynarth/Oystermouth House
Llys Siarter/Charter Court, Phoenix Way
Abertawe/Swansea SA7 9FS
01792 765600

post@comisiynyddplant.cymru
post@childrenscommissioner.wales

comisiynyddplant.cymru
childrenscommissioner.wales

Croesawn ohebiaeth yn y Gymraeg yn ogystal â'r Saesneg ac mewn amryw o fformatau
We welcome correspondence in the medium of Welsh and English as well as alternative formats

O fis Medi

- Galluogi cynifer o blant â phosibl i ddychwelyd i leoliadau meithrin, ysgol a choleg mor agos at amser llawn ag sy'n bosibl trwy leihau'r canllawiau pellter cymdeithasol i blant a phobl ifanc i'r *uchafswm* rydych chi'n teimlo bod y cyngor gwyddonol yn ei gyfiawnhau. Bydd unrhyw ostyngiad i'r canllawiau pellter cymdeithasol y gall y llywodraeth eu cyflwyno yn caniatáu i fwy o blant fod yn bresennol bob dydd, i gludiant ysgol redeg yn fwy effeithiol, ac i'r profiad ysgol roi mwy o foddhad i blant wrth iddynt fedru rhyngweithio'n fwy naturiol gyda'u cyfoedion.
- Rwy'n ymwybodol bod gwledydd eraill y Deyrnas Unedig wedi cyhoeddi cynigion i ailafael mewn addysg amser llawn yn yr ysgol o ddechrau tymor yr hydref a charwn holi ai gwahanol ddehongliadau o'r cyngor gwyddonol neu batrymau gwahanol yn ymlediad y feirws sydd wedi atal Cymru rhag mynd ar ôl uchelgais debyg?

Rwy'n cydnabod eich dull gofalus a graddol o symud y genedl allan o'r cyfyngiadau symud trwy ailafael mewn gweithgareddau cymdeithasol ac economaidd un cam ar y tro. Mewn amgylchiadau mor eithriadol gall y lleisiau cryfaf weithiau foddï eraill. Rhaid i ni beidio ag anghofio pwysigrwydd ymweliad dyddiol â'r siglenni ar gyfer llesiant plentyn bach a phwysigrwydd chwarae a chymdeithasu gyda chyfoedion i blant o bob oed. Er fy mod i'n derbyn yr anawsterau economaidd mae ein diwydiant lletygarwch yn eu hwynebu, gallai penderfyniadau i agor tafarndai a bwytai cyn cyfarpar chwarae mewn parciau, a chyn cyhoeddi isafswm disgwyliadau'r llywodraeth

o ran yr addysg bydd plant yn ei derbyn ym mis Medi, greu'r argraff bod anghenion oedolion yn cael blaenoriaeth dros rai plant.

Fel rwyf wedi bod yn gwneud ar hyd argyfwng y pandemig, rwy'n fwy na pharod i drafod y materion hyn ymhellach gyda swyddogion a chynnig arbenigedd fy nhîm ar gyfer datblygu canllawiau diogel, hwylus i blant, wrth gymryd unrhyw gamau fel y rhai a amlinellwyd uchod, ac rwyf wedi ategu hynny mewn llythyr ar wahân at y Gweinidog Addysg heddiw.

Yn gywir,

Sally

Sally Holland
Comisiynydd Plant Cymru Children's Commissioner for Wales

Copi at: Julie Morgan, Dirprwy Weinidog Iechyd a Gwasanaethau
Cymdeithasol

Kirsty Williams, Gweinidog Addysg

